

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGPIŪTIS — AUGUST 17, 1983

Nr. 162

LKB Kronika Nr. 58

IR VĒL NAUJA AUKA...

Kun. S. Tamkevičius suimtas teismo salėje ir užvesta baudžiamoji byla

1983 m. gegužės 6 d., Vilniuje, vykstant kun. Alf. Svarinsko teismui, kun. Sigitui Tamkevičiui buvo užvesta baudžiamoji byla pagal LTSR BK 68 str. 1 d. Čia pat salėje jis buvo areštuotas ir patalpintas KGB izoliatoriuje.

Dar prieš areštą, gegužės 4 d., kai kun. S. Tamkevičius buvo iškvietas į Vilniuje esantį LTSR Aukščiausiąjį teismą liudininku kun. Alf. Svarinsko byloje, į Kybartus privažiavo daug saugumo ir milicijos. Apie 13 val. į kleboniją atvykę milicijos pareigūnai reikalavo kun. Jono Borutos, tačiau tuo metu jo nebuvo.

Visas tris dienas, iki klebono arešto, Kybartus uoliai saugojo vietiniai ir atvažiuojo iš kitur KGB bei milicijos darbuotojai.

Šeštadienį, gegužės 7 d., į kleboniją atvykę milicijos pareigūnas A. Kazlauskas vėl teravosi kun. J. Borutos. Neradęs įspėjo, kad jei kun. Boruta sekmadienį laikys Mišias Kybartų bažnyčioje, ji išstiks toks pat likimas, kaip kun. S. Tamkevičiui.

Sekmadienį, gegužės 8 d., Kybartų bažnyčia vos pajėgė sutalpinti į pamaldas susirinkusius tikinčiuosius. 10 val. Mišių metu į skausmo kupinas tikinčiųjų širdis prabilo Vilkaviškio dekanas

kun. J. Preikša: „Zinau, kad šiandien Jūsų skausmas yra toks didelis, kad bet kokie paguodos žodžiai bus tušti. Tačiau visuomet prieš akis turėkite šv. Raštą aprašomą įvykį, kai tikinčiųjų maldos pasiekė dangų ir angelas išlaisvino iš kalėjimo jų mylimą mokytoją apaštalą šv. Petrą. Taip ir jūs šiandien esate bejėgiai, bet kartu ir stiprūs, nes turite Dievą, turite maldą. Didžiausias mūsų ginklas yra malda“, — panašiai kalbėjo kun. J. Preikša.

Sumos Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. Jonas Boruta. Po šv. Mišių

tūkstantinė Kybartų tikinčiųjų procesija, eidama keliais ir meldamasi šv. Rožančių, pajudėjo šventoriumi aplink bažnyčią. Tai buvo nepakartojamas reginys: su rožančiais rankose ir ašaromis akyse keliais ėjo vaikučiai, jaunimas, suaugę — vyrai ir moterys, —

kolonos priekyje jaunuolis nešė raudona stula perjuostą Kryžių — aukos ir kancios simbolį. Procesijai užbaigus rožančiaus maldą, į dangų pakilo širdį verianti giesmė: „Marija, Marija... palengvink vergiją... Išgelbėk nuo prieso bausimą!“

Maldavimų procesiją budriai sekė būriai saugumiečių, milicijos pareigūnų, kompartijos atstovų, Kybartų vidurinės mokyklos mokytojai. Jie nesivaržydami stoviniavo prie pat šventoriaus tvoros, kad geriau galėtų pažinti bei įsiminti procesijos dalyvių veidus.

Gegužės 10 d. į kleboniją atvažiuojo milicijos pareigū-

nas A. Kazlauskas bei pavadėdės nepasisakęs priešgaisrinės apsaugos inspektorius. Šis norėjo patikrinti kleboniją bei bažnyčią, tačiau čia gyvenanti bažnyčios valytoja O. Kavaliauskaitė pasakė, kad suimtas klebonas, kuris buvo bažnyčios komiteto pirmininkas ir klebonijos šeimininkas, o be jo patikrinimas neįmanomas. A. Kazlauskas reikalavo kun. J. Matulionio, kuriam turėjo įteikti šaukimą pas Vilkaviškio raj. prokuroro pavaduotoją, tačiau, Matulionio klebonijoje nerado. Jam buvo pasakyta, kad kun. J. Matulionis bus vakare apie 19:30 val.

Vakare atvykęs į kleboniją milicijos pareigūnas nieko nerado.

Atėjęs prie šventoriaus vartų, pasisaukė dvi tikinčias mergaites ir bandė jas prikalbinti, kad pasirašytų po kun. J. Matulionio skirtu šaukimu, ir jam jį įteiktų, tačiau šios kategoriškai atsisakė.

Tuomet įgaliotinui A. Kazlauskui nieko kito neliko, kaip tik eiti į zakristiją ir įteikti šaukimą pačiam kun. J. Matulionio. Tuo metu į zakristiją sugužėjo būrelis tikinčiųjų paklausti, ko pageidauja pareigūnas? Sužinoję, kad ieško kun. J. Matulionio, labai pasipiktino ir pareiškė:

„Vieną kunigą jau pasiėmė ir dar jums negana?!

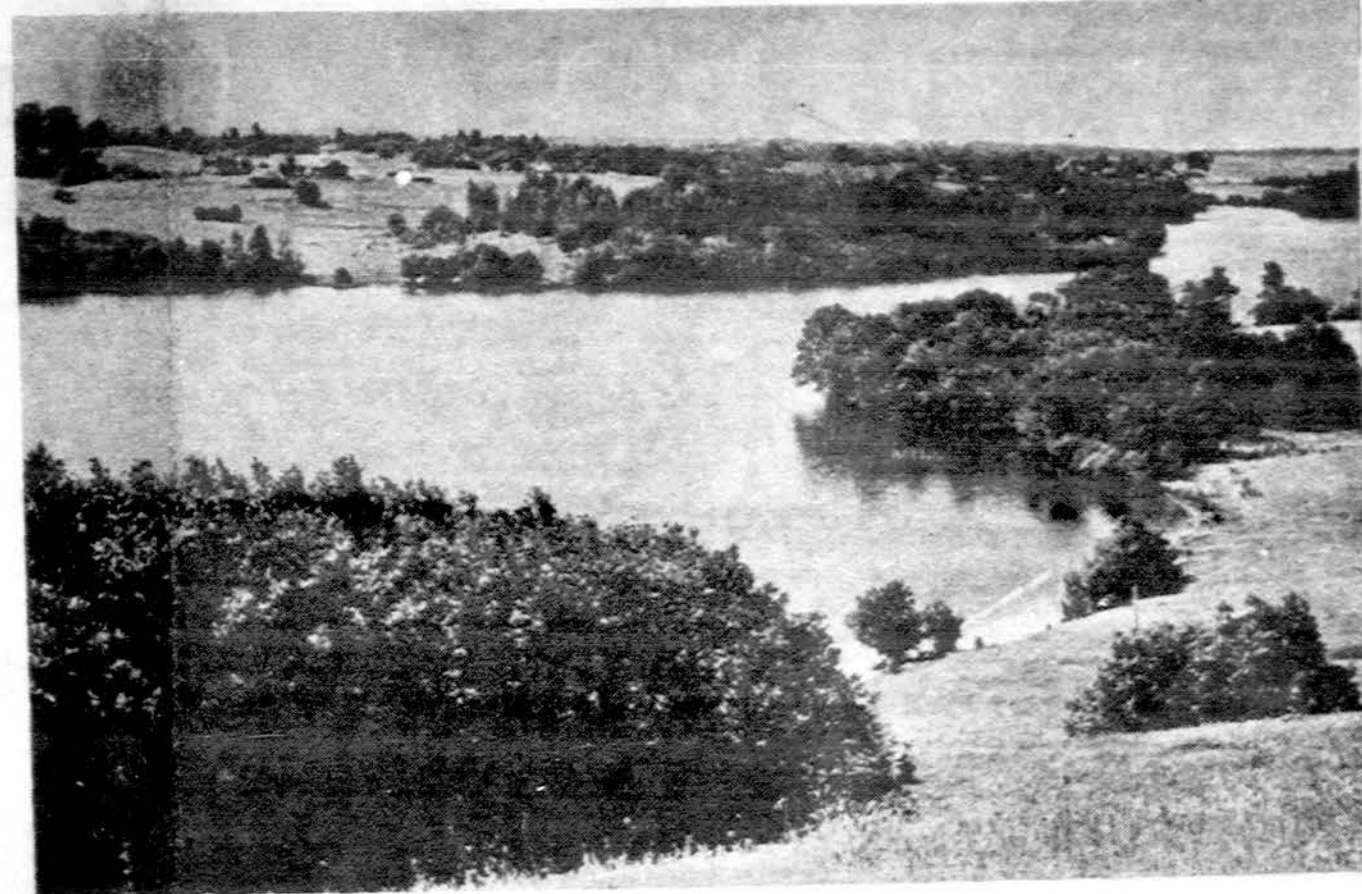
Na jau ne, šito tai negausite! Neitas mūsų! Mes jo niekam neatiduosime!“ Pareigūnas dar bandė kažką aiškinti, tačiau tikintieji plačiai atvėrė jam duris ir paprašė skubiai apleisti maldos namus.

Po šio incidento su tikinčiais valdžios pareigūnai kun. J. Matulionį paliko ramybėje. (Bus daugiau)

juo taip „domis“ Tarybų Sąjungos prievartos aparatas bei kiti valstybiniai organai. Pastarųjų metų duomenys rodo, kad lietuvių (ir ukrainiečių) nacionalistai paprastai nubaudžiami aršiausiomis bausmėmis.

Be to, primena profesorius Oleszczuk, apie Lietuvos disidentinį sąjūdį užsienyje pasirodo vis daugiau teorinės literatūros. O, galiausiai, Lietuvos atvejį galima panaudoti kaip įdomų pagrindą palyginimui su kitomis grupėmis Sovietų Sąjungoje ir visame pasaulyje, nes Lietuvos disidentinio sąjūdžio reikalavimai apima nacionalizmą, religijos, laisvės, kalbos ir žmogaus teisių gynimą. Į tuos reikalavimus režimas atsisako visoms diktatūroms būdingomis prievartos priemonėmis. Ir taip formuojasi „užburtas ratas“ — disidentizmas išsukia prievartą, o prievarta skatina tolesnį disidentizmą.

Oleszczuk dabar stengiasi iširti ryšį tarp ypatingo Vakarų dėmesio kai kurioms tautinėms bei religinėms grupėms ir bausmės dydžio. Tokį ryšį tiksliai nustatyti esą labai sunku.

Ignalinos apylinkėse

ANDROPOVAS APIE EKONOMINES REFORMAS

Maskva. — Juri Andropovas nori iš pagrindų pakeisti sovietų šlubuojančią ekonominę politiką, sakydamas „komunistai turi atsakyti į išgalėjusios ekonominės praktikos ir pamėginti naujos“. Tass pranešė, kad Andropovas, susitikęs su senais partiečiais veteranais kalbėjo, jog reikia ne be atodairos griebtis naujų eksperimentų, bet keisti ekonomiką yra būtina.

Toks pareiškimas daug ką nustebino. Tai reiškia atsisakymą nuo Leonido Brežnevo politikos ir ekonominės stagnacijos. Vienas Vakarų diplomatas turėjo savo rankose neskelbiamą, ne spaudai skirtą sovietų ekonominę raportą kuriame parodytas ekonominis augimas. Per aštuntą penkmetį (1966-1970) metinis augimas buvo 7.5

Buvo daug užmuštų

New Delhi. — Indijoje besilankęs Sri Lankos Tamil politinės partijos vadas sakė, kad porą mėnesių trukusios dvejų religinių bendruomenių riaušės ir kovos vienu prieš kitą buvo labai žiaurios, ir žuvusių reikia prisikaupti iki 2000. Oficialus skaičius užmuštų 380 buvo tik per paskutines devynias dienas.

Čado kaimietis su savo ūkėmis ir prancūzų karių džipas netoli N'Djamena.

Amerikos balsas iš Turkijos

Washingtonas. — Ameri-

ka su turkais veda derybas Turkijos rytinėje dalyje pastatyti radijo stotį, kuri galėtų perduoti Voice of America transliacijas į sovietų pietinius rajonus, kur daugiausia gyvena musulmonai. Anksčiau Turkija su tuo nenorėjo sutikti, nenorėjo bloginti santykius su Maskva, bet dabar, kai sovietai pradėjo iš savo stočių transliuoti turkų kalba ir kiršinti gyventojus, manoma, kad Turkija pakeis savo nusistatymą.

— Prancūzų policija suėmė du anarchistus, kurie bandė sukelti gaisrą Toulouse St. Etienne katedroj.

— Paragvajaus prezidentas gen. Alfredo Strossner pradėjo septyntą prezidentavimo kadenciją. Valdžią paėmė skirtinga sovietų ekonominę raportą kuriame parodytas ekonominis augimas. Per aštuntą penkmetį (1966-1970) metinis augimas buvo 7.5

Daugiau prancūzų į Čadą

N'Jamena. — Čado teritorijoj vakar buvo apie 800 prancūzų karių, kurie gan atokiai nuo sostinės padeda vietinei kariuomenei įrengti apsigynimo punktus. Libijos ir sukilėlių daliniai, žygiuoją iš šiaurės į pietus, sustoję. Laukiama ir daugiau prancūzų atvykstant. Savaitės pabaigoje jų gali būti apie 1000.

Prancūzų kariniai daliniai užėmė pozicijas prie Salal — 240 m. nuosostinės, ir prie Abeche, 360 mylių į rytus. Abi pozicijos kontroliuoja kelius į N'Jamena. CBS korespondentas praneša pastebėjęs ir

sovietų tiesioginį įsivėlimą į konfliktą. Amerikos žvalgyba turi žinių, kad į Čado teritoriją, užimtą libiečių, atvyko sovietų pulkininkas leitenantas, kuris vadovauja priešlėktuvinėms raketų bazėms įrengti. Prieš savaitę Maskvoj lankėsi Libijos aukšto laipsnio karininkų delegacija.

Čado prezidentas Habre prancūzų prašo ir kovos lėktuvų, kurie padėtų išvartoti sukilėlius iš Faya-Largeau miesto, bet prancūzai neduoda, tikėdamiesi su Libija ir Čadu susitarti geruoju.

— Prez. Reaganas kalbėjo Amerikos karo veteranams jų konvencijoje New Orleanse ir gynė savo planą išsaugoti Centrinę Ameriką. Vėliau jo politikai pilnai pritarė.

— Iš sovietų geologų grupės, kuri lankėsi Špicbergeno saloj, pasitraukė vienas geologas ir Norvegijos paprašė politinio azylio.

— Angolos sukilėliai paėmė Canggamba miestą, kurį laikė ašupę 11 dienų. Žuvo 709 vyriausybės kariai, tarp kurių buvo ir 120 kubiečių.

— Indija atšventė 35 metų sukaktį nuo nepriklausomybės pradžios. Minėjimas neprėjo labai ramiai. Keliose vietose sprogo bombos, buvo sužeistų žmonių.

— Pietų Korėja nuskandino Šiaurės Korėjos žvalgybinį laivą netoli savo krantų.

Diplomato sūnus dar Washingtonė?

Washingtonas. — Priešingai pranešimams iš Paryžiaus, Washingtonė tikima, kad sovietų diplomato Berezkovo sūnus dar neišskrido į Maskvą, laikomas namie. AP korespondentas turėjo telefoninį pasikalbėjimą su ambasados spaudos atstovu Vladimiru Mikojanu. Mikojanas leido suprasti, kad tas reikalas yra „jų reikalas“ ir Amerikos oficialūs pareigūnai negali susitikti su vaiku ir negali jo klausinėti, ar jis tikrai nori pasilikti Amerikoje, ar jį nori kas jėga išvežti į Maskvą.

Antikomunistinis trikampis

Gvatemalos Miestas. — Naujoji Gvatemalos vyriausybė susitarė su Salvadoru artimai bendradarbiauti karinėje srityje, vieni kitiems padėti, skolinti ginklus. Gvatemalos bazėse bus treniruojami Salvadoro kariai.

Politiniai stebėtojai teigia, kad pradėtas formuoti stiprus karinis trikampis: Gvatemala, Salvadoras ir Honduras. Tikslas — atsilaukyti nuo Kubos remiamo ir Nikaragvos vykdomo slapto plano sukelti revoliuciją Centrinėje Amerikoje.

Sovietai susirūpino prieaugliu

Maskva. — Sovietai susirūpinę didėjančiu skaičium skrybrų ir mažėjančiu prieaugliu. Išimtis yra tik Azijos rajonuose, kur gyvena musulmonai. „Trud“ rašo, kad kai kuriuose miestuose jau pernai buvo pradėta mokyklose dėstyti tam tikras kursas, skirtas pasiruošti tinkamam šeimos gyvenimui. Nuo šio rudens tai bus dėstoma ir privaloma visiems mokiniams, sulaukusiems 16 metų amžiaus. Pirmą kartą istorijoje Maskvoj buvo atidaryta įstaiga, kuri duoda visokius patarimus vedybiniais ir šeimos reikalais.

— Prez. Reaganas kalbėjo Amerikos karo veteranams jų konvencijoje New Orleanse ir gynė savo planą išsaugoti Centrinę Ameriką. Vėliau jo politikai pilnai pritarė.

— Iš sovietų geologų grupės, kuri lankėsi Špicbergeno saloj, pasitraukė vienas geologas ir Norvegijos paprašė politinio azylio.

— Angolos sukilėliai paėmė Canggamba miestą, kurį laikė ašupę 11 dienų. Žuvo 709 vyriausybės kariai, tarp kurių buvo ir 120 kubiečių.

— Indija atšventė 35 metų sukaktį nuo nepriklausomybės pradžios. Minėjimas neprėjo labai ramiai. Keliose vietose sprogo bombos, buvo sužeistų žmonių.

— Pietų Korėja nuskandino Šiaurės Korėjos žvalgybinį laivą netoli savo krantų.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 17: Jacintas, Filipė, Saulėnis, Sigitas.
Rugpjūčio 18: Agapitas, Elena, Mantautas, Alė.

Saulė teka 5:59, leidžiasi 7:49.

ORAS

Karšta ir drėgna, apie 95 laipsniai.

VASARIO 16 GIMNAZIJA

Pradžiai šiek tiek istorijos. Vasario 16 gimnazija buvo įsteigta Vokietijoje ir pradėjo veikti 1950-51 mokslo metais Diepholze, taigi baigiantis emigracijai ir užjūrio kraštus. 1954 m. jos reikalams buvo nupirktas Rennhofo rezidencinė pilis Huettenfelde, o 1965 m. pastatyti gimnazijos rūmai. 1972 m. iškilio naujas mergaičių bendrabutis. Šioms sąlygoms reikalingus kreditus bei beprocentines paskolas davė Vakarų Vokietijos įstaigos. Gimnazija yra prie pat Hesenso ir Badeno-Wuertembergo sienos. Ligi šiol ją globojo Wuertembergo valdžia, dabar — Hesenno vyriausybė. Gimnazijai priklauso 5 ha parkas su ežerėliu viduryje. Yra tinklinio, krepšinio, teniso, futbolo aikštelės.

Ligi šiol gimnazija išleido 115 abiturientų ir kitus 600 su „mažąja abitura“. Be kitų bendro lavinimo dalykų, jaunuoliai mokosi lietuvių kalbos, literatūros, Lietuvos istorijos, papročių. Yra stipri ir gausi lietuviška biblioteka. Gimnazijos patalpose kuriasi Lietuvos kultūros institutas. Visais požūriais — maloni lietuviška aplinka, kurioje lietuvių kalba ne viešnia, bet šeiminiškė.

Turime prieš akis 1982 m. finansinę apyskaitą. Ją paskaitysi, tenka gerą žodį pasakyti apie Vokietiją. Tais metais gimnazija turėjo 1,175,035 vokiškų markių (DM) pajamų. Iš jų vokiečių įstaigos paskyrė tokias sumas: Federalinė vyriausybė DM 680,831, Baden Wuertembergo vyriausybė — 105,000, Vokietijos vyskupai — DM 40,000, Katalikų Caritas — DM 8,500, Katalikų „Ostpriesterhilfe“ — 8,500. Kitų aukų (daugiausia iš lietuvių) gauta DM 115,441, kurių pusę sudėjo Vokietijos, kitų pusę JAV lietuviai. Kaip matome, gimnaziją faktiškai išlaiko Vokietijos įstaigos. Tai didelė dovana, kokios mums neduoda bet kuris kitas kraštas. Garbingi pokario meto vokiečių vadai sudaro labai patogiausias sąlygas mokytis lietuvių vaikams, atvykusiems iš bet kurio krašto, okupuotąją Lietuvą įskaitant. Bet ar mes sugebame šia dovana pasinaudoti? Vargiai. Gimnazija nuolat serga „mažakraujyste“, t. y. mokinių stoka.

Šių eilučių autoriui neseniai teko lankyti Vasario 16 gimnazijoje, kalbėtis su jos direktoriumi Andriumi Šmitu (tos pačios gimnazijos auklėtinis), su mokytojais, kuratoriais ir LB vadovais, lankyti patalpas, biblioteką, kabinetus. Išpūdis geras — rimta mokslo įstaiga.

Mokslo planas vykdomas pagal vokiečių mokyklų tvarką ir todėl yra aukšto lygio. Dalykai dėstomi tai lietuvių, tai vokiečių kalbomis. Yra 12 klasių.

Labai svarbus dalykas, kad ši mokslo įstaiga yra ne tik Vokietijos, bet ir viso pasaulio lietuvių. Taigi bet kuriam krašte gyvenančiam mūsų tautiečiai gali atsitiesti savo vaikus mokytis į šią aukšto lygio gimnaziją. Čia išeitęs mokslelis užskaitomas Amerikoje, Kanadoje ir kitur. Yra buvę ar dar tebėra mokinių iš JAV, Kanados, Pietų Amerikos, Australijos.

Ekumeninė asamblėja Liepos 24 — rugpjūčio 10 dienomis, Vancouveryje, Kanadoje, įvyks Ženevoje veikiančios ekumeninės Bažnyčių tarybos šeštoji generalinė asamblėja, kurioje dalyvaus apie keturi tū stanciniai delegatų, svečių ir žurnalistų.

Delegatų bus iš viso devyni šimtai, kurie atstovaus trim šimtam pasaulio krikščioniškųjų Bažnyčių. Ekumeninėje taryboje katalikų Bažnyčia nedalyvauja, bet turi savo nuolatinį stebėtoją ir glaudžiai su taryba bendradarbiauja.

Prie mokyklos yra mergaičių ir berniukų bendrabučiai, atsakingų vadovų rūpestingai vedami. Bendrabučių tvarka sudaryta taip, kad mokiniai pakankamai laiko skirtų pamokų ruošai, bet taip pat, kad turėtų pakankamai laiko laisvalaikio užsiėmimams. Jaunimas ugdomas krikščioniškoje, lietuviškai patrijotiškoje ir demokratiškoje dvasioje, stengiantis paruošti savarankiškus kultūringo elgesio jaunuosius.

Gimnazijoje veikia tautinių šokių grupė, chorėlis, skautai, ateitininkai, evangelikų jaunimo ratelis, sportininkai. Organizuojamos ekskursijos. Alkoholiniai gėrimai uždrausti, rūkymas nepageidaujamas ar tik su tėvų žinia. Svečiausios tautos ir religinės šventės, rekolekcijos, ruošiami konkursai, karnavaliai, Kaziuko mugės, vaikai mokomi rankdarbių, dailės darbų. Yra ir orkestrėlis. Žodžiu, miniatiūrinė Lietuva. Pridėkime dar — rimtas lietuvių ir vokiečių mokytojų kolektyvas.

Taigi labai naudinga leisti savo vaikus iš bet kurio krašto į lietuvių gimnaziją visam laikui, ligi jos baigimo. Bet ir leidimas 2-3 metams, netgi tik vieneriems, yra naudingas. Per tą laiką mokiniai pasiečia gerokai sveikos Europos dvasios ir Lietuvos meilės.

Taigi tėvai, turintieji mokyklinio amžiaus vaikų, turėtų rimtai pagalvoti apie šią mokslo įstaigą. Visų informacijų šiame rašinyje neįstengiu duoti. Suinteresuoti prašomi jų prašyti adresu: Vasario 16 gimnazijos direktorius, 6840 Lampertheim — Huettenfeld 4, West Germany.

Dar sustokime prie finansinio klausimo. Nors Vokietijos valdžios ir religinės įstaigos gausiai remia gimnaziją, bet lėšų jai išlaikyti trūksta, nes jos išlaikymas daug kaštuoja. Pagaliau Vokietijos valdžia reikalauja, kad bent trečdaliį visų išlaidų padengtų lietuviai. Deja, dažniausiai mokinių tėvai neįstengia už savo vaikų mokslą sumokėti. Taigi reikalingos aukos. Gimnaziją remia šiam reikalui įsteigti būreliai, Balfas. Deja, jų skaičius dabar sumažėjo nuo 159 ligi 53. Balfo parama 1982 m. siekė 4000 dol. Lietuvių Bendruomenės ir jos padalinių parama nelabai efektyvi. Vliko ir Altos institucijų aukotojų sąrašė visiškai nematyti. Reikalas taisytinus.

Taigi mūsų gimnazija turi nemažą rūpestį. Svarbiausi jų — mokinių ir aukų stoka. O juk labai didelės sumos iššvaistomos nelabai būtiniems reikalams. Nevienu šimtu tūkstančių dolerių kasmet susižėbama į „politinius reikalus“. Paskyrimai lėšų tie galėtų būti kiek mažesni, kad tai liktų vieništelės laisvajame pasaulyje gimnazijos naudai. Pagalvokim, kas liks iš mūsų „politikos“, kai ištirps lietuvių laisvajame pasaulyje.

Vasario 16 gimnazija — gyvena ir dar žalia mūsų tautinio išlikimo šaka. Laistykime ją, siūsdami mokytis mūsų vaikus bei vaikaičius ir kiek pravedindami mūsų pinigines.

— Nuosavybė yra vagystė! Argi? Šiuo sakiniu Proudhon sukretė prancūzų inteligentus, bet jis kalbėjo prieš bankus, fabrikus ir turtuolius.

Taigi tai lietuvių ir mane: mano bankus, imones ir butų kolonijas. Kartu ironiška, kad kuriantis nepriklausomybei, pasiūliau kitų kailių išpešioti ir išdalinti dvarus.

Kas mane tokį suprastų? Ar kam galėčiau išaiškinti savo daugiakampį charakterį? Ar tai dabar reikalinga?

— Negriaikim visko... Nustokim brukę dogmatizmą... Toleruokime protestus prieš mus... Tik tokiu būdu aš tau padėsiu, Marksai... Bet Marksas supyko ir Proudhono knyga „Skurdo filosofija“ pavadino „skurdžia filosofija“. Marksiškai, deja, nėra tolerantiški.

Vakarų Europa nevenge socialinių judėjimų. Net socialistai, Bernard Shaw, Pilsudskis. Musolinis ir Laval dalyvavo Antrajame Internacionale, kol Leninas judėjimo nepasuko į Rusijos gyvenimą sukrėtusią revoliuciją. Dar ir dabar toje sau iškastose duobėje Rusija tebesėdi, tuo tarpu nuoseklieji Vakarai, perėję kelias kitas stadijas, liko prie darbo unijų ir mišraus kapitalizmo.

ALIASKOS ATRADIMAS IR JOS TURTAI

P. INDREIKA

Aliaska yra artimiausias Sovietų Sąjungos kaimynas, kurį nuo Šiaurės Amerikos žemyno teskiria tik 82 km platumo Beringo sąsiauris. Bet jeigu nuotolį imtume nuo Beringo sąsiauryje esančios Diomedos salos, tai Sibiro krantai tebūtų nutolę tik apie 4 km. Aliaska, būdama 49 JAV valstija, nuo Washingtono yra nutolusi apie 500 mylių arba 800 km, nuo šiaurės ašigalio — 2,090 km. Trečdalis Aliaskos teritorijos priskiriamas arktikos sritčiai, todėl ir temperatūra šiaurinėje dalyje, pvz., Point Barrow, nukrinta iki -80 F., o pietinėje kartais pašoka iki 100 F.

Aliaskos pavadinimas yra kilęs iš Aleutu salų gyventojų — eskimų kalbos — didžioji žemė arba žemynas. Iš tikrųjų Aliaska yra didžiausia JAV valstija, apimanti 1,527,464 kv. km plotą, bet labai retai apgyventa. 100 kv. km plote terpriskaitoma tik 26 asmenys. Sostinė Juneau, didžiausias Aliaskos miestas, apima net 8,050 kv. km.

Aliaskos gamta labai įvairi ir graži. Daug joje yra ugnikalnių, bagiausi Kordiljerų kalnai, kurių viršūnę McKinley siekia 6,194 m aukštį. 1980 m. gyventojų surašymo duomenimis Aliaskoje buvo rasta 400,481 gyventojas, iš kurių 28,100 eskimų ir 16,300 indėnų. Baltiesi kolonistai daugiausia susispietę Anchorage mieste ir jų dauguma priklauso katalikų ir rusų ortodoksų tikėjimams. 1917 m. Aliaskoje (Fair-

banks) buvo įkurtas universitetas. Aliaską yra labai pamėgę turistai ir medžiotojai bei meškeriojai, nes joje yra daugybė ežerų, kuriuose pilna žuvies. Šiaurinėje Aliaskos srityje daugiausia gyvena eskimai, gaudydami ruonius ir prisilaikydami savo senų papročių. Aliaskoje yra pravaista puikių kelių, kurių tinklas siekia 2,288 km, sujungdamas didesnius miestus, kaip Fairbanks, Anchorage, Juneau, Sitka ir kt.

Ankstybos žinios nurodo, kad Sibiro gyventojai jau buvo užmegzė prekybinius ryšius su Aleutu salų gyventojais, keisdami pramonines prekes ir kailius. Žinios pasiekė ir Rusijos carą Petrą I Didįjį (1672 — 1725), kuris stiprindamas ir plėsdamas savo imperiją, panorą sužinoti, ar Sibiras jungiasi sausuma su šiaurės Amerikos žemynu.

Pasišaukęs tada rusų laivynė tarnavęs danų jūrininką Vitus Beringą įsakė jam vykti į Kamčatką ir iš ten laivu Saint Gabriel leisti į kelionę ir iširti carui rūpimą klausimą. V. J. Beringas, vykdydamas caro pavestą uždavinį, 1728 m. išsiruošė į ekspediciją ir pasiekė Sv. Lauryno salą. Užklupus žiemai ir susidūręs su ledais, jis grįžo neišvydęs Aliaskos dėl tirštų rūkų. 1741 m. jis vėl leidosi į kelionę kartu pasiūdamas ir rusų jūrininką Aleksiejį Čirikovą. Pasiėję salą Kayak, joje nutarė

ziemoti. Būdami saloje, pastebėjo Aliaskos krantus ir kalną Saint Elias. Tačiau Vitus J. Bering Kayak saloje mirė 1741 m.

Dabar buvo galutinai įsitikinta, kad Azijos kontinentą nuo Š. Amerikos skiria vandens juosta, kuri Beringo garbei buvo pavadinta jo vardu. Taip pat Pacifiko vandenyno dalis, supanti pietinę Aliaskos pakraštį — Beringo jūra. Atradus Aliaską, rusai pradėjo ją kolonizuoti tik 1784 m. įsteigdami kailių prekybos punktą ir paskelbdami, kad surasta teritorija priklauso rusų carui. Aliaskos nuosavybės teisės 1825 m. buvo pripažintos Anglijos ir JAV. Bet 1899 m. suradus aukso Fairbanko rajone ir į jį pradėjo plėsti aukso ieškotojai iš Kanados, ir kitų kraštų. Kilo nesupratimai su Kanada dėl Aliaskos ribų, kurias galutinai nustatė sudaryta tarptautinė komisija.

1867 m. JAV Aliaską nupirko iš carinės Rusijos už 7,200,000 dol., sumokėdamas už hektarą po 5 cent. Carui Mikalojui I įsivėlus į Krymo karą, kuris, Rusijai reikalaujant iš Turkijos suteikti teises rūpintis stačiatikių reikalais ir pastarajai atsisakius jas suteikti, kilo Krymo karas (1853 — 55). Karą pralaimėjo ir Rusijos karinė galia buvo pralaužta, nežiūrint, kad rusų armijai vadovavo gabus iš Rytų kiles gen. Eduard Ivanovič Tottleben (1818 — 1884). Jis už nuopelnus gavo grafo ti-

tulą ir buvo caro paskirtas Vilniaus, Kauno ir Gardino gubernatoriumi, jam atiduotas iš Čepelių atimtas Kėdainių dvaras, kuriame nepriklausomybės metu buvo įkurta kultūrinė mokykla. Po Krymo karo Rusijoje prasidėjo sukilimai ir jų užgulė politiniai sunkumai, išstūtinę išda. Todėl ji buvo priversta perduoti Aliaską, kuriai tik 1958 m. JAV kongresas suteikė 49 valstijos statusą.

Ilgą laiką amerikiečiai nekreipė didelio dėmesio į Aliaskos turtais, ją laikydami ledų ir sniego karalija. Po II pasaulinio karo pablogėjus santykiams su Sovietų Sąjunga, Aliaska pasidarė svarbi. Ten įruošė kariškas bazes, radaro stotis ir kitus įrengimus, prie kurių gavo darbą apie 54,000 Aliaskos gyventojų. Buvo atkreatas dėmesys ir į Aliaskos natūralius turtais: mineralus, miškus, žvejyba, laukinių žvėrių kailius, akmens anglį, o taip pat auksą, kuris randamas Yukon upės baseine. Aliaskoje randama ir geležies rūdos, vario, sidabro ir net uranijaus. Aliaskos pakraščiuose sugaunama daug tonų žuvies ir per metus iškasama įvairių mineralų, kurių vertė siekia daugiau kaip pusantro bil. dol. Natūralių dujų kasmetinė produkcija sudaro 54,000 tonų. Natūralių turtų eksploatacija Aliaskos ūkiui suteikia nemažiau 500 mil. dol. pajamų. Be to, Aliaskoje užauginama daug žemės ūkio produktų, kurių vertė siekia apie 2 mil. dol. Žemės ūkiui tinkama žemės plotą sudaro du milijonai akrų, bet joje tėra tik 130 didelių fermų.

1968 m. Aliaskos šiaurėje — Prudhoe įlankoje buvo surasti turtingi naftos šaltiniai. Nutiesus 8,300 km vamzdžių, kurių nutiesimas atėjo 8 bil. dol., dabar par parą į Valdez uostą jais atvaroma 2,2 milijonai alyvos statinių. Prie alyvos pompavimo dirba 6000 darbininkų, kurių 20% sudaro moterys. Geras elektrikas per metus uždirba 60,000 dol., gaudamas veltui maistą ir pastogę. Bet Prudhoe įlankos rajone žiemos metu temperatūra nukrinta žemiau šalimo temp. bent 50 laipsnių ir sniego pūgose ten dirbantieji nebeatiskiria dangaus nuo žemės. Sakoma, kad tokiose gamtos sąlygose dirbdamas ir jautriausias poetas nustotų kvėpavimo. Tačiau alyvos kompanijos j tai nekreipia dėmesio, nes tik mokesčiai iš alyvos Aliaskos valstijai suteikia 4 bil. dol. metinių pajamų. Todėl Aliaska kiekvienam mokesčių mokėtojui suteikia lengvatų — nusirašyti nuo savo pajamų po 1000 dol. dovanų.

Užsimetęs apsiaustą, Variokas atvėrė duris, išėjo į lauką ir įtraukė į plaučius vėšų orą. Susvirduoliauvo ir, atrodė, tuoj kris.

Tačiau šaltom lengvutėm snaigėm vėsinant kaklą ir kutenant veidą, vaikščiojo linguodamas tarp sniego nugrimzdusių trobų. Pasveikindavo kokį praeivį, apsimuturiavusį galvą, apneštą sniegu. Norėdavo kokį žmogų sustabdyti, bet jie praedavo, kopdami per dulkancius pusnyčių kūburius, lyg nieko nematydami.

Grįžęs gulė į lovą ir kitą dieną pakilęs atidarė šerkšnų aprauktą mažą langelį: kai įtraukė į plaučius šalto žiemos oro, kvėpavimas darėsi toks lengvas ir pagalvojo, kad, jei mirs, tai nebus žiemos metu. Jam reikia šalto oro, reikėtų gyventi kur nors Alpe, kur amžinai guli sniegas.

Aplinkui buvo balta, balta... ir žemė, apie kurią vakar tiek galvojo ir kurios nuosavybė istorijoje ėjo iš rankų į rankas, šiandien po sniego klodų šaldiai miegojo.

Zemei buvo tas pat, kas ją dirba. Visos ekonominės sistemos jai yra eksperimentinės. Ji net nežino, kokia dabar santvarka? Gera ar bloga?

XX Duonos abraką dubenėlyje rasalu padarydamas, Zoltanas galvojo, kad tos duonos čia tik gramai. Jų vertė labai aukšta. Ir laimė turėti pakankamai duonos užsigeriant arbata. Laimės ir pasitenkinimo šaltiniai čia tokie primityvūs. Net pavalgę, prisipylę cukraus ir arbatos stiklą ir sibirietiškų papročių sucepęs liežuviu, jie neįstengė būti laimingi. Ir kas graužė jį, kvailutį? (Bus daugiau)

Tautodailės parodos Pasaulio Lietuvių dienų metu atidaryme. Kalba Kultūros tarybos pirm. I. Bublienė (dešinėje), šalia jos — Tautodailės instituto pirm. Aldona Veselkienė ir Lietuvos vicekonsulė Marija Krauchūnienė ir kt. Nuotr. J. Tamulaičio

SIBIRO SĄVARTYNAI

Romanas P. MELNIKAS

56 — Negriaikim visko... Nustokim brukę dogmatizmą... Toleruokime protestus prieš mus... Tik tokiu būdu aš tau padėsiu, Marksai... Bet Marksas supyko ir Proudhono knyga „Skurdo filosofija“ pavadino „skurdžia filosofija“. Marksiškai, deja, nėra tolerantiški.

Vakarų Europa nevenge socialinių judėjimų. Net socialistai, Bernard Shaw, Pilsudskis. Musolinis ir Laval dalyvavo Antrajame Internacionale, kol Leninas judėjimo nepasuko į Rusijos gyvenimą sukrėtusią revoliuciją. Dar ir dabar toje sau iškastose duobėje Rusija tebesėdi, tuo tarpu nuoseklieji Vakarai, perėję kelias kitas stadijas, liko prie darbo unijų ir mišraus kapitalizmo.

Istorija nubaudė mane. Nedaryk kitam to, ko nenori sau. Ir, Dieve, kodėl sutvėrei nuosavybę? Kodėl žemė gali eiti per visą istoriją iš rankų į rankas? Iš dvarininko kumečiumi, kuris tą žemę dirbo, ir šiandien iš to kumečio — ūkininko vėl komunistų valdžiai?

Taip atsakymo iš Dievo prašė kunigas, senas ekonomistas, žingsniuodamas po kambarį, į kolučių skundą „kokia teise man atėmė žemę?“ Kodėl?..

Langai buvo užburbę šerkšnų ir ledu. Lauke stūgavo vėjas. Užbalnojęs kažkokį užmalą ant galvos keliu pralapnojo kolūkietis. Sniego klotas gulėjo ant bažnyčios stogo, ant varpinės, ant storesnių medžio šakų. Bet nesilaikė ant smailaus bokštėlio. Sniegas prilipdavo, bet ilgai nusišlydo bokšto nuolydžiu ant bažnyčios stogo. Nuslydęs ten rinkosi ir, kai daugiau vietos nebebuvo, krūva ritosi stogu ir krito žemėn.

Prie bokšto, kaip prie gero žmogaus, nelipo tai, kas buvo per daug, kas nebesilaikė. Sniego krūva nuriedėdavo sau, nežiūrint su koku įkyrumu siautė pūga.

BOSTONO ŽINIOS

like "The In-Laws", but acknowledges others were "not so good": among his recent roles, in fact, he seems most pleased with a TV film "Defection of Simas Kudirka".

RENGINIAI

Spalio 1 d. Kultūrinis subvakaris Tautinės s-gos namuose.
Spalio 2 d. Laisvės Varpo rudens renginys Lietuvių Piliiečių d-jos salėje.
Spalio 16 d. sekmadienį 3 val. p.p. Tautinės s-gos namuose Elenos Jucitės naujos knygos "Ilgarkos Naujamiestis" pristatymas. Rengia LMF Bostono klubas.

VASAROS POVEIKIS BOSTONE

Gal kaip ir daug kur kitur (žinoma, išskyrus Chicago), o ypač šią karštą vasarą, lietuviškos veiklos gyvenimas Bostone yra sustojęs. Žinoma, ne skaitant krikštynų ar gimtadienių švenčių, kurias daug kas švenčia. Tad atostogos ir viliojantys paplūdimiai atneša tylą. Tad ir "Bostono Žinios" kartais ir nepasirodo.

IŠ AMERIKIEČIŲ LAIKRAŠČIŲ

Liepos 5 d. laikraštis "The Daily Transcript" straipsnyje "It's a Honey of a Hobby" rašo apie Victor Thomas ir jo bites. Įdėta visa eilė jo fotografijų prie avilių ir su bičių koriais. Rašoma, jog 72 metų Victor Thomas yra lietuviškos kilmės. Jo tėvai atvykę iš Lietuvos. Jis esą galima pavadinti "as a bee master". Straipsnis ilgas ir jame rašoma iš pasikalbėjimo su juo apie bičių gyvenimą, kaip jas laikyti ir pan.

Tame pačiame laikraštyje liepos 6 d. straipsnyje "Soviets continue to dominate" rašoma apie sovietų laimėjimus plaukime. Ten minimas ir Robertas Žulpa, kuris 200 metrų plaukime laimėjo sidabro medalį, Aiškutė Buzelytė 100 metrų plaukime irgi gavo sidabro medalį. Tik jie niekur neminimi kaip lietuviai.

Liepos 15 d. laikraštis "The Pilot" straipsnyje "Mean and Nasty" Butkus has another Gentle side". Butkus buvęs žinomas futbolu žaidėjas ir gana grubus. Tačiau jo antroji

boje, obelų pavėsiuose, buvo tikrai jauki atgaiva šios vasaros karščių metu.

Metinis draugijos susirinkimas ir vaisės vyks rugsėjo 10 d. Community Hall patalpose 4 val. p. p. vietos laiku. Pagedaujama, kad visi nariai ir jų svečiai apie savo dalyvavimą iš anksto praneštų, bet kuriam valdybos nariui. Iki pasimatymo susirinkime. PA

LIETUVIŲ FONDO FEDERALINIS KREDITO KOOPERATYVAS

KASOS VALANDOS:		
MARQUETTE PARKE 2422 W. Marquette Rd. Chicago, IL 60629 Tel. 737-2110 Tren. 12:00-6:00 Sešt. 10:00-12:00	CICERO 1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 Tel. 656-2201 Ketv. 3:00-6:00 Sešt. 10:00-12:00	BURR RIDGE 475 Frontage Rd. Burr Ridge, IL 60521 Tel. 887-0757 Ketv. 1:00-6:00

Moka už: Einamąją sąskaitą 8% Paskolos: nuo 11.5%
Turime įvairius sertifikatus (Procentai keičiasi kas savaitę)
* Visos sąskaitos apdraustos iki \$100,000.

JONAS PUZINAS RINKTINIAI RAŠTAI I PROISTORĖ

"Šiam leidiniui J. Puzino raštus atrinkti talkino dr. Marija Gimbutienė, dar Lietuvoje pas jį baigusi proistorę ir gerai susipažinusi su jo paskelbtaisiais darbais" — taip rašo Antanas Mažiulis knygos pradžioje. Šį leidinį sudaro dvi dalys: Lietuvoje išleisti darbai ir Svetur išleisti darbai. 684 psl.

RINKTINIAI RAŠTAI II KULTūros IR POLITIKOS ISTORIJA

Leidiny suskirstytas į tris skyrius: Miestų istorija, Kultūros istorija ir Politikos istorija. 750 psl.
Abu toms spaudai paruošė Antanas Mažiulis. Knygos didelio formato, daug iliustracijų, kieti viršeliai. Išleido Lietuviškosios Institutų leidykla 1983. Kaina su persiuntimu už du toms \$37.50.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629**

Didžiai gerbiama Ponia Mulokiene,

Mieli Rimai ir Dainiau:

Su dideliu liūdesiu skaitėme pranešimus spaudoje, kad taip brangus, didis lietuviškosios architektūros ugdytojas bei talentingas kūrėjas a. a. Jonas Mulokas apleido šią žemę.

Sviestai prisimindami velionį Augsburgę, ir vėliau čia Amerikoje, reiškiamė nuširdžiausią užuojautą Jums ir visai jūsų šeimai, ir kartu liūdimė. Lai gerasis Viešpats suteikia Jums stiprybės pakelti taip didelį skausmą ir praradimą.

Velionies kūrybinis palikimas liks įamžintas lietuvių tautos istorijoje kartu kartom. Jo kilni meninė bei lietuviška dvasia praturtina ir mūsų šeimos sielas ir gyvenimą. Pradedant tautodailės pamokomis, kryžiais, kopytylėmis ir pagaliau dailiu parinktu mūsų brangiam a. a. vyrui ir tėveliui Alfonsui.

Jūsų,

ONA JURSKIENĖ,

LIŪTAS, ZULIS ir SNIEGUOLĖ

P.S. Vietoje gėlių ant velionies kapo, paskyrėme

auką Augsburgio lietuvių kryžiaus atstatymui.

Vietoje gėlių ant velionies kapo

p.p. Jurskių šeima paskyrė 300 dol.

auką Augsburgio lietuvių kryžiaus

atstatymui. Pinigus nusiuntė kry-

žiui atstatyti komiteto įgaliotiniui

p. A. Juozapavičiui, 20 Kensington

Avenue, North Hamilton, Ontario,

L8L 7M9, Canada

Balfo Beverly Shores skyrė susirinkime dalyvavo garbės svečias prof. dr. Ringaudas Nemickas. Čia jis su vietos Balfo veikėjais. Iš kairės: Vyt. Kasniūnas, skyrėjas pirm. Ona Pulkaunienė, Balfo rėmėjas Jonas Stankūnas, dr. R. Nemickas ir valdybos narė Gražina Stankūnienė. Nuotr. K. Pocius

VASARA MIUNCHENE

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Tokios vasaros neatsimena ne tik Vokietija, bet ir visa Europa! Nuo liepos mėnesio pradžios temperatūra svyruoja tarp 90 — 95 laipsnių F., o ant dangaus nė vieno mažo debesėlio, nė lašo lietaus. Ūkininkai skundžiasi blogu derliumi, prarasdami milijonus markių, kadangi sausra sudegino daržoves, ganyklas. Panaši padėtis yra ir kt. europinės b-nės kraštuose.

Tačiau kenčia ir miesto gyventojai, darbininkai ir turistai. Plačiai žinomas žodis "kilmė" arba Amerikos kontinente "air condition" Vokietijos įstaigose nėra plačiai paplitęs reiškinys. Vėsinimui atidaromos durys ir langai, pastatomi maži vėdinantys ant stulų. Tai ir viskas. Praktikas teka, tačiau biurokratas vokietis sėdi už stalo, labai dažnai stumdo pieštuką nuo vieno stalo galo į kitą, tačiau su kaklaraiščiu ar net švarku. Neminėsiu po darbo perpildytų greitųjų "S" ir "U" traukinių, jungiančių miestą su ap. kaimais ar miesteliais. Tai tikra suomiška pirtis, kuria teko naudotis vykstant į Miuncheną, kadangi iš Bavarijos sostinės traukiniu pasiekdavau tik už 60 km Augsburgą. O jame vyko Europos lietuvių studijų savaitė.

Balandžio mėn. skaitytojus supažindinau su pavasariu Miunchene. Šį kartą kiek apie vasaros nuotaikas.

Berods, esu minėjęs, kad Vokietijos kraštai skirtingu laiku pradeda mokyklų — gimnazijų vasaros atostogas. Priežastis — susigrūdimas gerose Vokietijos autostradose, kadangi vienu atostogų laiku kelyje atsirastų milijonai automašinių, įvyktų daug nelaimių. Dalinai kaltinu neapribotą greitį ir gal vokiečio arogantiškumą. Amerikiečiai ar kanadiečiai sunku priprasti prie kiek skirtingesnių važiavimo taisyklių (JAV ir Kanados leidimas čia galioja, nereikia egzaminų), nors važiavimo "padėtis" yra dar "žiauresnė" pietinėse Europos kraštuose. Man atrodo, kad ten nepaisoma jokių taisyklių...

Taigi Bavarijoje mokyklų durys buvo uždarytos liepos 28 d. Dar tą patį vakarą, atsiradus atostogininkams iš šiaurės (Volkswagen ir kitų įmonių) — keliai į Austriją, Jugoslaviją ir Italiją buvo užpildyti milijonais automašinių. Rašau rugpjūčio 2 d. Štai Miuncheno radijas pranešė, kad laukiančių įvažiavimo į Austriją susidarė 15 km eilė! Dėkui, temperatūra mašinos siekia 100 laipsnių F., motinos bėgioja išskodamos vaisvandenių ar net paprasto vandens vaikams.

Negeresnė padėtis Miuncheno pagrindinėje geležinkelio stotyje. Ją reikėtų pavadinti Babelio bokštu, kadangi be vokiečių — čia girdimos ir kt. kalbos, vyraujant jugoslavams, turkams, graikams, italams. Jie vyksta atostogų, kiti

vėl priversti visiškai apleisti Vokietiją. Šimtai ryšulių, didžiausios kibiro dydžio "Peršil" skalbimo mašinos, keturi — penki vaikai, dešimtys artimųjų ir tolimųjų giminių. O jaunimas — jis su kuprinėmis ir priristom atklodele žiūri tvarkaraščio, sėdi prie sienų, o vėly vakarą išsitiese miega. Taigi, geležinkelio stotyje ir prie jos gyvenimas verda 24 valandas, kadangi artimi barai ir tarpduryje stovinčios seniausios pasaulio profesijos atstovės, kviečia užteiti alaus bonkutei. Kaina nuo 10 markių iki 25 markių (1 dol. lygus 1,60 m.)

Neatsilieka Marienplatz — rotušės aikštė. Čia taip pat su foto aparatais sūkinėjasi tūkstantai įvairių kraštų turistų. Jie čia moka dvigubą kainą už kokį nors suvenyrą, brangiau už kavą, alų, kokį mažą gabaliuką skanėsto, nes tik už kelių šimtų metrų, kaineraščiai prie durų jau skirtingi

Teko spaudoje skaityti tėvų atvirus laiškus, kad kaip kurios valgyklos vaisvandenių parduoda brangiau alaus. Čia buvo nurodytos kainos ir net restoranų pavadinimai. Tėvai klausė — ar tai alaus bravorai nori vaikus pripratinti prie alaus, o valstybė susilaukti dar didesnio alkoholiškų skaičiaus? Atrodo, kad Miuncheno miesto savivaldybė nepripažįsta kainų kontrolės, duodama vaizbūnams laisvas vadeles.

Dėkui Dievui, nesimato jokių demonstrantų. Jie Adomo ir Levos rūbuose gulinėja paplūdimyje, kaupdami jėgas rudeniui. Jos žada būti didžiausios ir gal aštriausios, susieriant su policija ir kariuomene.

Asmeniškai — pirmą kartą savo gyvenime buvau pasaulio ir vieno Europos rekordo liudininku. Mat liepos mėn. 26 d. olimpiniam stadione vyko didelės lengvosios atletikos rungtynės, dalyvaujant JAV, Kanados, Kenijos, Bulgarijos, Vakarų Vokietijos ir kt. valstybių sportininkams. Malonu buvo po ilgesnio laiko ne televizijos aparate stebėti sporto karalienės varžybas.

Pasaulio rekordą atsiekė čekė Kratochvilova, nugalėdama 800 m per 1 min. 53,28 sek. ir Vakarų Vokietijos atstovė Skahmralis, sukoręs 400 m per 44,50 sek.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Union Pier, Mich. LIETUVIŲ VEIKLA

Artimųjų ir draugų tarpe prasmingai paminėtos vienerių metų mirties sukaktys: liepos 17 d. Petro Šakinsko Chicagoje ir liepos 31 d. Alberto Buikos, Union Pier, Mich.

Vietos Lietuvių d-ja birželio 24 d. pasveikino savo garbės narį dr. Joną Valantiejų jo vardadienio proga, suruošdama jo sodyboje nuotaikingą jonių laužą.

Liepos 24 d. draugijos suruošė gegužinė Bigelių sody-

CLASSIFIED ADS

NORI PIRKTI

Noriu pirkti gerame stovyje vartotą automobilį — 6 cilindry, be "air conditioner". Skambinti po 1-os val. popiet tel. 247-3838.

PARDAVIMUI

Parduodama Lietuviška Enciklopedija (visas komplektas) už geriausią pasiūlymą. Rašykite: M. Vosylus, 2460 Benton St., Granite City, IL 62040.

MISCELLANEOUS

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 876-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių

iškvietimai, pildomi Pilietybės Pra-

šymai ir kitokie blankai.

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame

visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, IL 60632, Tel. 927-5990

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės

ir vonios kabinetai. Keramikos plyte-

lės. Karšto vandens tankai. Flood

control. Užsikimšę vamzdžiai išvalo-

mi elektra. Palikite pavardę ir telefo-

ną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus

daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir

pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

ARAS — DENGIAMĖ IR TAISOME

VISŲ RŪŠIŲ STOGUS.

Su aukštu patyrimu. Esame

apdrausti. Pats prižiūriu darbą

Arvydas Kiela — 737-1717

Perskaite "Draugą", duokite

ji kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

LEMONTA PARDUODAMAS NAMAS

ANT 1 3/4 AKRO SKLYPO SU MEDŽIAIS

3 miegamieji — 2 vonios. 2 šeimos kambariai. Vienas su baru. Garažas permodeliuotas į pridėtinį kambarį — tinka ofisui arba poilsiui. Maža daržinė sandėliui.

11% paskola, įmokant 20% arba daugiau.

KAINA — \$97,900.00

Skambinti — 257-2281

LEMONT AREA — HOUSE FOR SALE

on 1 3/4 Acres with Trees. 3 B.R. — 2 Baths. 2 Family Rooms — 1 with Wet Bar. Garage Converted to extra Room. Ideal for Office or Play Area. Small Barn for storage.

11% Financing with 20% or More Down

PRICE — \$97,900.00

Call 257-2281

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 4 kamb. apšild. butas. Gazas, šaldytuvai, virimui pečius. Vienam Vyresnio amž. asmeniui. 230 dol. mėn. 6140 S. Artesian. Skambinti 925-6126.

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai,

Stereo ir Oro Vėsinimai.

PARDAVIMAS ir TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

REAL ESTATE

Hickory Hills — Savininkas parduoda

mūrų ir aluminijaus "raised ranch" namą. Salonas, valgomasis, virtuvė ir 3 miegamieji. Šeimos kamb. su židiniu. 1 3/4 vonios. Didelis atvertas skydas. Prijungtas garažas. Galima gauti paskolą. \$82,500. Skambinti po 6 val. vakaro tel. 598-6739.

Hot Springs, Arkansas — Parduodamas

1 1/2-3-ju miegamųjų mūrinis namas. 1 1/2 vonios. Nauji kilimai. Garažas. Aptvertas kiemas. Rami vieta pensininkams. Arti krautuvų ir autobuso. Skambinkite (angliškai) 501-623-8308

Pajamų bungalow — 1 1/2 aukšto mūrinis.

3 butai, vienas su dviem miegamais. Garažas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2-ju aukštų mūrinis. Pirmame aukšte

6 kamb., 3 mieg. Antras aukštas padalintas į 2 butus. Batsiuvio dirbtuvė rūsyje. Geros pajamos. 69-ta ir Wash-tenaw.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd Street

Tel. — 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimas

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE,

nes jis plačiausiai skaitomas lie-

tuvų dienraštis, gi skelbimų kal-

nos yra visiems prieinamos.

MŪŠŲ KOLONIJOSE

Racine, Wisc.

GEGUŽINĖ

Racine Lietuvių Moterų klubas, kuris dosniai remia visokių lietuviškų reikalus, rugpjūčio 21 d. ruošia išvyką — gegužinę į V. Bagdono sodybą prie Michigano ežero. Pradžiai val. p.p. Svečiai bus sočiai pavaišinti bei galės numalšinti troškulį gaivinančiais skysčiais. Visi mielai laukiami.

St. Petersburg, Fla.

LB VEIKLA

Vasarą lietuvių organizacinė veikla visur sumažėja, tik šiais metais ji labai gyvai reišėsi Pas. Lietuvių dienų proga. Reikia tikėtis, kad po šito įsibėgėjimo LB nepritruks jėgų ir idealistinio nusteikimo toliau vykdyti nustatytus planus, priklausančius jos sričiai. Tai daug priklausys ir nuo to, kiek bus gyvos LB apylinkės savo veikla. St. Petersburgo apylinkė planuoja atlikti tai, kas įmanoma jos pajėgumo ribose.

Rugpjūčio 31 d. 3 val. popiet Lietuvos klubo patalpose šaukiamas apylinkės narių informacinis susirinkimas. Į susirinkimą prašoma atvykti ir visi kiti lietuviai, kurie domisi LB veikla.

Rugsėjo 8 d. 6 val. popiet Lietuvos klubo vyks apylinkės valdybos rengiamas iškilmingas Tautos šventės minėjimas ir ta proga rugsėjo 11 d. bus pamaldos Holy Name bažnyčioje. Su paskaita yra p. kviestas Vladas Žilinskas, kuris dirbo Lietuvos atstovybėje Švedijoje.

Kaip kiekvienais metais, taip ir ši rugsėjo mėnesį bus renkamos aukos lituanistinio švietimo reikalams. Prašomi visi St. Petersburgo lietuviai dosniai aukoti kaip ir iki šiol. Visos lietuviškos šeimos, turinčios mokyklinio amžiaus vaikų, juos tuojau užregistruoti pas mokyklos vedėją M. Peteraitienę, tel. 367 — 4700. Nauji mokslo metai prasidės rugsėjo 3 d., šeštadienį, tose pačiose patalpose.

Spalio 3 d. apylinkės valdyba ruošia gegužinę Semenole parke. Tai bus jau antra gegužinė šiais metais LB išdui pavidyti. Kviečiami visi lietuviai atsilankyti ir praleisti laiką gražioje gamtos apylinkėje.

J. Gedvilienė, apylinkės valdybos narė ir Lietuvos Fondo įgaliotinė, nuo balandžio 11 d. iki šiol surinko aukų L. Fondui 1680 dol. Laukiama daugiau aukų L. Fondui iš St. Petersburgo lietuvių.

Birželio tragiškų ir liūdnyčių mėnesį suruošė Lietuvos klubo valdyba. Ta proga "St. Petersburgo Times" dienraštis atspausdino du laiškus: LB St. Petersburgo apylinkės pirm. K. Urbšaičio ir J. Navako apie Lietuvos okupaciją, deportacijas ir prezidento Reagano Pabaltijo Laisvės dienos paskelbimą. Taip pat vakarinėje laidoje "Evening Independent" įdėtas latvio Berkio laiškas, į kurį atsiliepė lietuviškos — gudiškos kilmės komunistiškai nusiteikusi moteris, skelbdama neteisingas, klaidinančias žinias apie lietuvių ir okupuotos Lietuvos padėtį. Į jos laišką atitinkamai reagojo R. Durickaitė — Moor. Tačiau karingoji sovietinio valdymo šalininkė nenutilo ir vėl iššaukiančiai bandė skleisti netiesą. Tuomet A. Gruzdyš, LB Floridos apygardos pirmininkas, taikliai ir gerai argumentuotai laišku davė atkirtį ją nutildydamas.

Muzikas Juozas Grimskis, Racine, Wisc. išvyko į Švediją aplankyti giminių. Ten bus višą mėnesį, nes jo vedamas Šv. Kazimiero parapijos choras yra vasaros atostogose.

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudimą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8854

A. + A.
Dipl. Miškin. **JONUI BRAZAUSKUI**
mirus,
brolių kun. Pijų ir visus artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame.

ALEKSANDRA GYLIENE
ANTANAS IR ALDONA MINELGAI
PAULIUS IR BIRUTE GYLIAI

Olympia, Washington

PADĖKA

Šių metų birželio mėn. 27 dieną su mumis amžinai atsiskyrė mūsų mylimas sūnus ir brolis

Tomas Marijus Jurkštas

Nuoširdi padėka kunigui V. Mikolaičiui už atlaikytas šv. Mišias, maldas koplyčioje ir palydėjimą į kapines.

Nuoširdžiai dėkojame visiems gausiai atėjusiems su Tomu koplyčioje atsiveikinti ir palydėti Jį į amžino poilsio vietą, aukojusiems šv. Mišioms, atsiuntusiems gėles ir pareiškęsiems mums užuojautą žodžiu, raštu ir spaudoje.

Mūsų gili padėka karsto nešėjams: p. T. Bukaveckui, p. A. Kurauskui, p. V. Linartui, p. V. Savičiui, p. A. Tornau, p. J. Vaičikonui.

Dėkojame p. Petkui ir sūniui už rūpestingą patarnavimą. Visų mūsų artimųjų, draugų ir pažįstamų maldos ir paguodos žodžiai sustiprino mus sunkioje atsisveikimo valandoje.

Visiems nuoširdus ačiū.

TĖVAI, INA ir PETRAS, ir sesuo LAURA.

A. + A. STASIUI PAŽĖRAI
mirus,

jo mylimą žmoną Apoloniją ir Vidą giliai užjaučiame.

DALE IR ALGIS AUGŪNAI
GAJANA IR ALGIS CEKAUSKAI
GRAZINA IR ALGIS PETRULIAI
ALDONA IR KAZIMIERAS STASAIČIAI

Buv. Lito klubo nariui
A. + A. STASIUI PAŽĖRAI
mirus, jo žmonai Apolonijai reikiame
nuoširdžią užuojautą.

LITO KLUBAS DETROITE

A. + A. Vet. gyd. JONUI DOMEIKAI
Lietuvoje mirus,

seserims **GENEJ SUKIENEI, JANINAI ŠALNIENEI** ir broliui **PIJUI DOMEIKAI** ir jų šeimoms bei velionio **SEIMAI** Lietuvoje reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

DR. GABRIELIUS ir KATHY MISEVICIAI

A. + A. Vet. gyd. JONUI DOMEIKAI
okupuotoje Lietuvoje mirus, seserims **JANINAI ŠALNIENEI, GENEJ SUKIENEI**, broliui **PIJUI DOMEIKAI** ir jų šeimoms reikiame giliausią užuojautą.

BIRUTE IR LIUDAS VANAGAI
ALDONA IR MINDUGAS KLYGIAI
BIRUTE IR ANTANAS ČURIAI

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

TEL. — 476-2206

REPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY
SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S. Registruotas vaistinininkas

Atdaryta šiek tiek anksčiau nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro

Jubiliejinę skautų stovyklą į kryžių kalną "Aušros" dieną žengia oro skautų rajonas.

Nuotr. J. Tamulaičio

LIETUVIAI FLORIDOJE

Pompano Beach, Fla.

MIRĖ J. ALELIŪNAS

Rugpjūčio 7 dieną dukros Konstancijos namuose mirė a.a. Jonas Aleliūnas, 87 metų amžiaus. Paliko giliame nuilūdimė dukrą Konstanciją, žentą Ignacą ir tris anūkus: Jonuką, Genutę ir Julytę Grigūčius. Lietuvoje liko brolio sūnus Jonas Aleliūnas su žmona.

Velionis Jonas, anksti netekęs žmonos, vienas užsi- augino dukrą. Šeima ilgus metus gyveno Binghamton, N.Y., kur dukra Konstancija buvo ilgametė lietuvių Šv. Juozapo parapijos vargonininkė. Prieš 15 metų Aleliūnai persikėlė Floridon. Rugpjūčio 11 dieną iš St. Coleman bažnyčios a.a. Jono Aleliūno kūnas buvo palaidotas Boca Raton, Fla., kapų mauzoliejuje.

Konstancijai Grigutienei, Pompano lietuviškų pamaldų vargonininkei, reiškiu nuoširdžią užuojautą.

Julija

Daytona Beach, FL

DU METAI BE ADOLFO ANDRULIO

Prieš dvejus metus liepos 3 d. vežio ligos pakirstas, patiam savo amžiaus pajėgume, sulaukęs 59 metus, amžinybėn išėjo šios lietuvių kolonijos vienas iš pirmųjų gyventojų a.a. Adolfas Andrulis.

A.a. Adolfas Andrulis čia vertėsi motelių bizniu. Artčiau susipažinęs su šia labai gražia Floridos vietoje, dėjo visas pastangas čia įkurti vieną iš gražių lietuvių kolonijų. Jis šią vietovę propagavo, atvykstančius lietuvius mielai sutikdavo, suteikdavo plačias ir tikslias informacijas apie įsikūrimo galimybes.

Jo svajonės greitai ėmė realizuotis. Lietuviai atkreipė dėmesį į šią prie gražaus Atlanto kranto prigludusią kurortinę Floridos vietovę ir kelerių metų laikotarpyje čia įsikūrė daug lietuvių.

O kai atsirado daugiau lietuvių, a.a. Adolfas Andrulis dėjo visas pastangas juos suburti, suorganizuoti ir pradėti kultūrinę veiklą. Jis buvo vienas iš pirmųjų organizatorių steigiant Daytona Beach ir apylinkių Amerikos lietuvių klubą ir buvo išrinktas to klubo valdybos pirmininku pirmajai kadencijai.

A.a. Adolfas Andrulis buvo žymus sportininkas jaunys.

tėje. Visada ramus, tvirtos stoto, veide rimtis, tačiau labai nuoširdus, atviras pokalbininkas, didelis tolerantas kitaip mąstantiems ir kitaip dirbantiems. Neatlaidus savo tėvynės pavergėjams bolševikams. Savo auka paremdavo kitų organizacijų veiklą, rėmė lietuvišką spaudą, beveik visą prenumeruodamas.

Pardavęs motelius, su keleto lietuvių suorganizavo „Palm del Mar“ korporaciją, kuri nupirko gražioje vietoje 180 akrų žemės. Čia pravedė kelius, iškasė ežerą ir 100 sklypų paruošė statybai. Vėliau prie lietuvių prisijungė amerikiečių specialistų grupė ir pradėjo vykdyti ypaci gražių statybų projektą, jį pavadinami Riverwood vardu. A.a. Adolfui Andruliui mirus ir kitiems dalininkams įsteigus savo bižnis, iš šio projekto lietuviams pasitraukė labai geromis sąlygomis. Dabar tą projektą vykdo likusieji amerikiečiai dalininkai, vis prisimindami gražias lietuvių pastangas, jų sumanumą ir a.a. Adolfo įnašą. Šiame Riverwoode gražiai įsikūrė architekto Jono Lepskos šeima. Graži vieta, labai gražūs namai. Tikty lietuviams kurtis ir ateityje.

A.a. Adolfo Andrulio pastangomis buvo suorganizuota antra statybos korporacija Litona. Prieš pradėdami statybą, šios korporacijos stambūs sulas a.a. Adolfas mirė.

Korporacija tačiau sėkmingai įvykdė projektą. Prie pat Atlanto pastatė 23 townhausus, iš kurių, berods, net 14 lietuvių čia įsigijo nuosavybes. Yra likę neparaduoti tik du townhausai. Korporacija juos mananti parduoti labai prieinama kaina. Manychiau lietuviams būtų labai paranki vieta gyventi. Informacijas teikia korporacijos direktorius Povilas Bložis, 122 Dundee Rd., Daytona Beach, FL.

Prisimindami šį taurų lietuvių, šios lietuvių kolonijos organizatorių a.a. Adolfo Andrulį, prisimename ir jo žymų įnašą visai šiai lietuvių kolonijai. Gaila, kad jam neilga teko pasidžiaugti šia gražia, gražiai sugyvenančia, gražiai augančia lietuvių kolonija, į kurią buvo sudėtos ir velionio a.a. Adolfo visos viltys.

Jo šviesų atminimą visada prisimena šios lietuvių kolonijos gyventojai ir jo likusi mylima žmona Viktorija.

T A I S O
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MASINAS IR SALDYTVUŠAS
Kreiptis į Hermaną Deakį
Tel. 585-6624 po 5 val. vak.
Kalbės lietuviškai

APLINK MUS

× **Maria ir inž. Antanas J. Rudžiai** užsiskakė visą dešimtį vietų stalą į "Draugo" banketą, kuris bus Jaunimo centre spalio 8 d. Tai gi jų svečiai yra užėmę visą stalą. M. ir A. Rudžiai kiekvienais metais "Draugo" bankete dalyvauja, o jei negali dalyvauti, tai visuomet užsako stalą ir paremia lietuvišką spaudą.

× **Kun. dr. Ignas Urbanas, Šv. Kazimiero** lietuvių parapijos klebonas Gary, Ind., yra stipriai susirgęs ir paguldytas ligoninėje. Ligonis pamažu taisyosi, bet dar mano, kad reikės ilgai pasigydyti.

× **"Mūsų Vytis"**, Akademinių Skautų sąjūdžio žurnalas, 2 Nr., pasiekė redakciją. Šis numeris skirtas "Aušros" šimtmečiui paminėti, bet yra straiptinių ir kitomis temomis. Ypač įdomus Viktoro Nako pranešimas šaltinių apie Lietuvą iškant. Žurnalą redaguoja Juozas Toliusis, administratoria Danutė Korzonienė. Viršelis papuoštas "Aušros" pirmojo numerio iliustracija ir Basanavičiaus nuotrauka.

× **Ramūnas Kondrotas** Sandaros - Šviesos suvažiavime rugsėjo 8-11 dienomis Tabor Farmoj, Sodus, Mich. kalbės apie Vincentą Zyga ir kuru ligos atradimą.

× **Per Lemonto apylinkės gegužinė**, kuri bus rugsėjo 11 d. sekmdienį, Ateitininkų namuose Lemonte bus progos įsijyti II Pasaulio Lietuvių dienų leidinių. Gegužinė prasideda 12 v. po pietų ir tęsiasi iki saulėlydžio. Kviečiame visus dalyvauti ir padėrauti su draugais ir pažįstamais.

× **"Viltis"**, folkloro žurnalas, rugsėjo - lapkričio mėnesio numeris, jau išėjo iš spaudos ir pasiekė skaitytojus. Šiame numeryje ilgesni straiptiniai yra apie vokiečių trijų šimtų metų imigracijos sukaktį ir jų tautinius šokus, apie danų, čekų ir kitų tautų šokus. Taip pat informacijoje yra paminėta daug lietuviškų pavardžių, tarp kurių būvę Chicago, o dabar Auroroj, netoli Denverio, Colo., gyvena inž. Bronius ir Evelina Masiokai. Žurnalą redaguoja ir leidžia Vytautas F. Beliajus Denvery, Colo.

× **Albertas ir Irena Susinskai**, Cleveland, Ohio, A. Jonyrienė, Detroit, Mich., Kazys Kulyas, Engelwood, N. J., Juozas Briedis, Detroit, Mich., Eug. Budelskis, Schiller Park, Ill., Antanas Masonis Fair Lawn, N. J., A. Matulionis Pattsburgh, N. Y., Cezaris Sirdokas, Baltimore, Md., Jonas Kasparaitis, Racine, Wisc., gražino laimėjimų šakneles su 10 dol. aukomis. Nuširdus aiči.

× **Juozas ir Izabelė Laučkaitė**, Bethesda, Md., visuomenininkai, Linas Rimkus, Columbia, Md., Ignas Kazlauskas, Great Neck N. Y., Stanley Dinggala, Hot Springs, Ark., Genovaitė Kaufmanas, Springfield, Va., J. Pečiulis, Munster, Ind., atsiuntė po 12 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Labai aiči.

× **"Draugo" metinis banketas** - vakarienė bus spalio 8 d., šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centre. Visi kviečiami dalyvauti ir paremti savo dienraštį. Bilietai gaunami pas "Draugo" renginių komitetą narius ir "Draugo" administracijoje.

× **Dėmesio!** Baltic Blossoms gėlių parduotuvė yra uždaryta atostogų iki rugsėjo 1 dienos. (sk.)

× **Vytautas Čekanauskas**, Lietuvos generalinis konsulas, Westlake Village, Cal., Joseph ir Helen Ratkai, Dania, Fla., Albert Misiūnas, Detroit, Mich., Rose Kondrotas, Richmond Hill, N. Y., W. Sumila, Trumbull, Conn., atsiuntė po 10 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Labai aiči.

× **Victoria Leone**, La Grange Park, Ill., American - Lithuanian R. C. Women's Alliance centro valdybos direktorė, atsiuntė 50 dol. už du bilietus į "Draugo" metinį banketą ir gražino laimėjimų šakneles su 10 dol. auka. Labai aiči.

× **Zarasikių klubo gegužinė** bus rugpjūčio 21 d., 12 val. Vychių salėje ir sodelyje. Bus laimėjimai ir šokiams muzika. Veiks virtuvė ir baras. Sodelyje kepsime spurgas. Visus kviečia dalyvauti Zarasikių klubo valdyba.

× **Martynas ir Dalia Trakiai**, Palos Hills, Ill., mūsų rėmėjai, K. Gričius, Santa Monica, Cal., Albert G. Vinick, East Chicago, Ind., Vincas Bartuška, Villoughby Hills, Ohio, Vincas Šalčiūnas, Port St. Lucie, Fla., Walter Zančauskas, Port McNeill, B.C., Kanada, gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 15 dol. auką. Labai aiči už savos spaudos rėmimą.

× **Ona Pusedriėnė**, Detroit, Mich., atsiuntė 20 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

× **Tėsininkas J. Vembrė**, So. Boston, Mass., visuomenininkas, knygu serijos "Krikščionis Gyvenime" administratorius, atsiuntė 20 dol. dienraščio paramai ir gražino laimėjimų šakneles. Labai aiči.

× **Dr. Jolanda Mickevičiūtė**, Shaker, Hts., Ohio, mūsų jaunosios kartos "Draugo" skaitytoja, rėmėja, mums rašo: "Siunčiu 15 dol. ir gražino laimėjimų šakneles. Specializuojusi vidaus ligose Cleveland Clinic, kur pradėjau jau antrus metus. Sėkmės "Draugui"! Labai aiči už auką ir linkėjimus.

× **Prof. dr. Č. Masaitis**, gyv. Thomson, Conn., mūsų rėmėjas, bendradarbis, atsiuntė 21 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Labai aiči.

× **Poetas Stasys Santvaras**, So. Boston, Mass., mūsų garbės prenumeratorių, bendradarbis, atsiuntė 20 dol. auką gražindamas laimėjimų šakneles. Labai aiči.

× **Dr. Gediminas Balukas**, Oak Lawn, Ill., mūsų garbės prenumeratorių, rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka dienraščiu. Labai aiči.

× **Kun. T. Palis**, Pittsburg, Cal., mūsų garbės prenumeratorių ir rėmėjas, atsiuntė 25 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles su 10 dol. aukomis. Nuširdus aiči.

× **Constance Yodelis**, Home-wood, Ill., mūsų garbės prenumeratorių ir rėmėja, gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka lietuviškam dienraščiui. Labai aiči.

× **Vacys Rociūnas**, Independence, Ohio, mūsų bendradarbis, "Į Laisvę" žurnalo redaktorius, atsiuntė dienraščio paramai 20 dol. ir gražino laimėjimų šakneles. Labai aiči.

× **K. Kilikauskas**, Los Angeles, Cal., atsiuntė 12 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Po 10 dol.: Leo Oksas, Elena Butkus, M. Pisarevas, Vacius Prižgintas, Vytautas Šeštokas, gyv. taip pat Los Angeles, Cal., Vytautas Aleksandrūnas, Glendale, Cal., Gražutė ir Aloyzas Siručiai, Santa Monica, Cal., Bronė Širvinskas, N. Hollywood, Cal. Visiems labai aiči.

IŠ ARTI IR TOLI BRAZILIJOJE

— **Robertas Salkevičius**, nežiūrėdamas į lentą, šachmatų similtane sužaidė su dviem šachmatininkais, vieną nugalėdamas per 30 minučių, kitą — per pusantros valandas. Jo žaidimą ir nuotrauką įsidėjo vietiniai laikraščiai, aprašydami šachmatų rungtynes.

— **Antanas Dutkus** Brazilijos lietuvių laikraštyje "Mūsų Lietuvoje" rašo apie Brazilijos lietuviųėjusius lietuviškus laikraščius. "Mūsų Lietuvos" birželio 30 d. laidoje rašo apie Lietuvos generalinį konsulą gen. Teodorą Daukantą, klaidingai vadindamas jį Tadu. Taip pat rašo, kad jis miręs po atrojo karo Argentinoje kažkokioje prieglaudoje. Iš tikrųjų gen. Teodoras Daukantas mirė staigiai, sakydamas sveikinimo kalbą pabėgėliu ukrainiečių minėjime kaip lietuvių atstovas. Gen. Teodoras Daukantas iki savo mirties buvo lietuvių ir įvairių tautų antikomunistinio susibūrimo vienas iš didžiųjų veikėjų. Istoriją rašant, reiktų bent pažvelgti į "Lietuvių Enciklopediją".

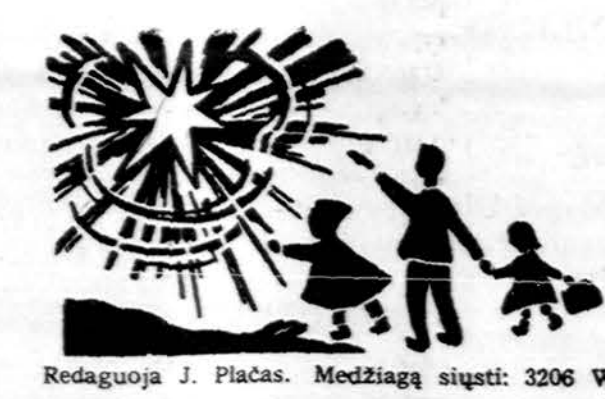
— **Imigrantų kultūros** paroda buvo atidaryta birželio 24 d. Sao Paulo mieste. Joje pasirodė armėnai, italai, libaniečiai, lietuviai ir kitos tautos. Iš lietuvių tautiniais drabužiais pasirodė Solangė Banevičiūtė su palydovu Markum Sauka. Taip pat buvo surengtas įvairių lietuviškų valgių ir dirbinių paviljonas, kurį surengė Aldona Valavičiėnė ir Silenė Silickienė. Buvo išleistas ir gražus Jono Valavičiaus redaguotas leidinys apie Lietuvą ir dabartines jos kančias. Leidinys buvo paruostas portugalų kalba, išleistas Brazilijos Lietuvių Bendruomenės. Liaudies dirbinių parodėlė surengė Marija Remenienė kuri yra jaustų ir kitų meninių dirbinių veterane. Šiai parodai šiemet vadovavo Aldona Valavičiėnė. Lietuvos propagandai brazilų tarpe — tai didelis pasitarnavimas.

— **Kun. dr. Antano Miliaus** dirbančio Santos mieste, kunigystės 50 metų sukaktis buvo atšvėsta birželio 10 d. Lituanikos sodyboje tarp lietuvių, birželio 11 d. Villa Zelinios lietuvių bažnyčioje. dalyvaujant vietos vyskupui ir daugeliui parapičių, o birželio 19 d. vėl bažnyčioje lietuviams. Pamokslą pasakė prel. Pijus Ražaiškas, primindamas jubilato gyvenimą, darbus ir gimtinę Seirijus. Visuose trijuose minėjimuose buvo vaišės, kurias paruošė Angelika Trūbienė ir Ona Masienė, o paskutinėse Valerija Šatienė. Kalbą pasakė, dėkingum pareikšdamas, ir pats jubilatas.

— **A. a. Sofija Šilingaitė-Gričiūnienė**, 83 m. amžiaus, mirė birželio 22 d. Velionė buvo kilusi iš Šiaulių. Brazilijoje gyvenono nuo 1927 m. Paskutinius penkerius metus gyveno globajama savo sesers Elenos Marcinkevičienės šeimoje, kuri senelė vežiojo pas gydytoją, prižiūrėjo jau gyvenančią senelių namuose.

— **A. a. Vladas Pocius**, 73 metų amžiaus, mirė birželio 24 d. Jis buvo profesinis fotografas ir ta profesija vertėsi iki savo senatvės. Nulūdime liko jo žmona Clara, sesuo Ona Tamaliūnienė, trys dukros ir sūnus su šeimomis.

— **Ses. Liucija Astramskaitė**, gimusi ir augusi Duque de Caxias, netoli Rio de Janeiro, dabar dirbanti Parmos provincijoje, lankėsi Sao Paulo ir aplankė Šv. Kazimiero parapiją Vila Zelinioj. Ji skaito lietuvišką spaudą ir mokosi lietuvių kalbos korespondenciniu būdu. Jaučiasi lietuvių bendruomenės narė ir mielai lanko lietuvius, kai susidaro proga. Šiuo metu ji specializuojasi ligoninių administravimo kursuose.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siūst: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

GRYBAI

Parėjo tėtukas Iš miško. Sušalęs jis buvo Lig kiškų.

Net juokas — regėjom Jį basą, Zinganiuojantį pievom Per rasą.

Įėjo į pirkią Toks rimtas — Kraitelėje grybų Gal šimtas.

O grybai, grybeliai! Juos vėm, Vašišoms ir tėtį Vis grym.

MANO KELIONĖ I LIETUVĄ

Vieną dieną, kai mano tėvelis grįžo iš darbo, man pasakė, kad aš šiais metais važiuoju aplankyti savo gimtąjį kraštą Lietuvą. Jis taip pat sakė man, kad jau suėjo dešimt metų laikai pamatyti ją. Sutvarkėm dokumentus, susipakavom ir išvažiavome.

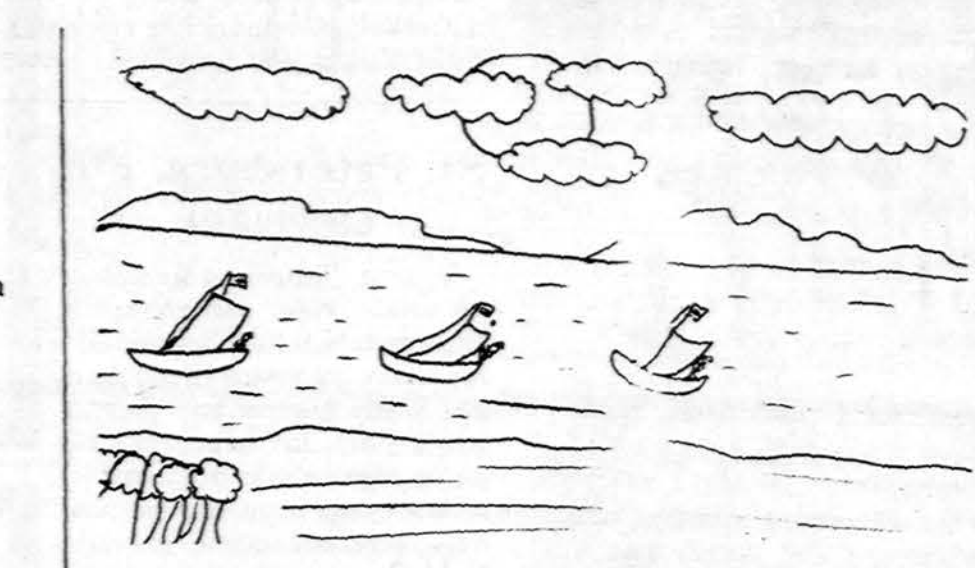
Po trylikos valandų skridimo nusileidome Lietuvoje. Kai išlipau iš lėktuvo, jau buvo vėlu. Mano dėdė mus nuvezė į viešbutį "Neringą". Kai rytą atsikėliau, jau mūsų dėdė su draugu Rolandu ir su mano pussesere laukėme, kad nuvežtų mus į Trakų pili, įdomų restoraną, o paskiau į ledų būdelę. Lietuvoje nėra daug įvairių rūšių ledų, kaip pas mus. Keturioliką (2 val. p. p.) valandą grįžau atgal į Vilnių. Už valandos laiko važiavom pas dėdę valgyti pietų. Ten pat valgėm ir vakarienę. Maistas buvo kitoks, negu aš buvau pipratusi valgyti. Taip valgėme kiekvieną dieną.

Aplankėme labai gražias vietas: Vilnių, Jonavą, Kauną, Alytų, Raseinius ir Palangą. Bevažiuojant į Palangą sustojome Raseiniuose paimiti kitų giminių. Pravažiavome Klaipėdą. Palangoje nusifotografavome ant Birutės kalno. Nuėjome takeliu į Baltijos jūros pakrantę. Ten mano teta mums surado šešis didelius, gražius gintaro gabalus. Mums reikėjo gauti leidimą, juos išvežti iš Lietuvos. Į Baltijos jūrą yra ilgas tiltas. Kai nueini iki tilto galo, atsirandį prie Jūratės ir Kastyčio paminklo. Palangoje buvo labai smagu.

Ir Alytuje buvo smagu, bet man nepaliko didelio įspūdis. Man Alytus atrodė kaip Vilnius, tik daug mažesnis.

Iš visų vietovių, kurias aplankėme, man smagiausia buvo Kaune ir Vilniuje. Kaune susitikau Dalią, kitą pusseserę su sesute Agne. Man Dalia ir Agnė geriausiai patiko, nes jos buvo mano amžiaus. Jos gyvena Jonavoje. Ten jos mane išmokė kaip žaisti gumą arba "Chinese jump rope". Kaune buvau Zoologijos sode, Buities muziejuje, vaikščiojom Laisvės Alėja.

Vilniuje mačiau vietą, kur mano teta dirba ir daug kitų įdomesnių vietų. Mes važiavome per Nemuno ir Neris tiltus. Mataėm Dubysą ir Nevėžį. Paskutinę dieną Vilniuje buvom užlipę į Gedimino pilies bokštą. Ten matėm daug įdomių dalykų, pvz., senoviškus laiptus, kurie sukasi ir sukasi, kad net galva svaišta. Ten yra senoviškų patrankų ir bombų. Buvo smagu pamatyti dalykus apie ku-

Vasara Piešė Andėja Kabliauskaitė, Kr. Donelaičio lit. mokyklos mokinė.

riuos mokėmės mokykloje. Šiandien Lietuva yra rusų okupuota.

Vaiva Vygantaitė, Darius - Girėno lit. m-l-os mokinė.

DARIUS IR GIRĖNAS

Darius ir Girėnas yra lietuvių didvyriai. Jie yra pirmieji lietuviai, kurie išdriso perskristi Atlantą mažų lėktuvu. Buvo labai pavojinga skristi per didžiulius vandenius. Jie neturėjo radijo, kuriame aš gyvenau.

Stepas Darius gimė 1896 m. sausio mėn. 8 d. Tauragės apskrityje. Vėliau atvyko į Ameriką. Jis buvo sportininkas, visada mėgo lėktuvus.

Stasys Girėnas gimė 1893 m. spalio mėn. 4 d. Tauragės apskrityje. Jo tėvas ir motina mirė, kai jis buvo dar mažukas.

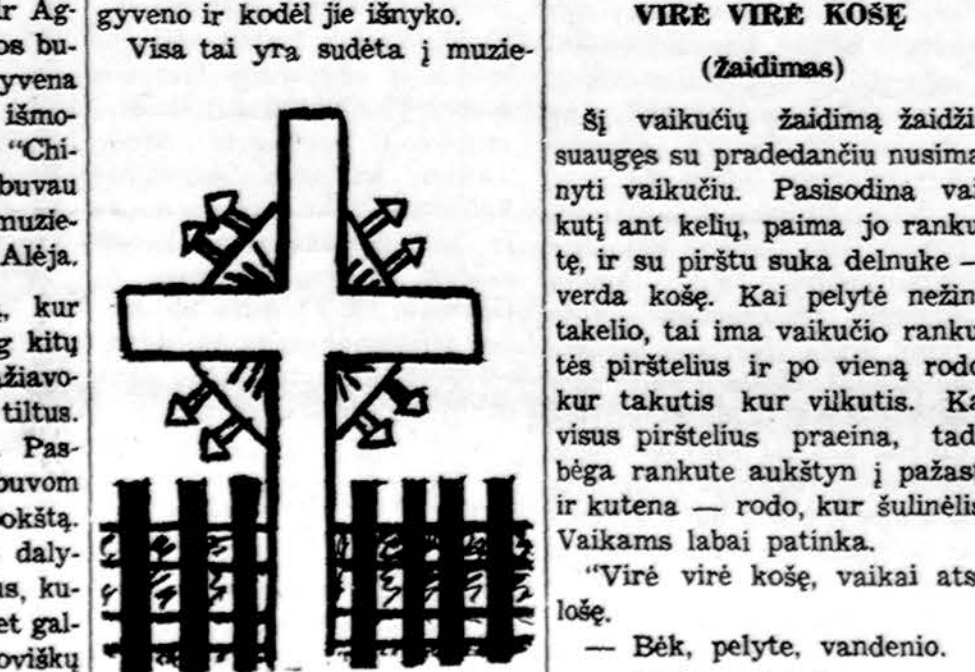
Juodu nupirko naudotą lėktuvą už 3.200 dol. ir nusprendė nukristi į Lietuvą. Jie buvo nušauti Vokietijoje. Truko jiems 37 valandas laiko nusikristi iš New Yorko iki Vokietijos. Pagal kelio ilgumą užėmė antrą vietą visų Atlantą perskridusių tarpe.

Gediminas Budreckis, Bostono lit. m-l-os mokinys. ("Švilpokas").

MUZIEJAI

Mokslininkai važinėja po tolimus kraštus, kasinėja žemę mėginimams atrasti praetis liekonių. Jie iš jų bando spręsti apie žmonių praeitį, sužinoti kaip jie gyveno, kokius daiktus vartojo. Kiti mokslininkai keliauja ten, kur dar žmonės primityviškai gyvena. Bando sužinoti jų papročius, kad mes galėtume geriau save pažinti ir sužinoti iš kur mes atėjome ir kokią pažangą padarėme gyvenime. Geologai tiria iš ko susidarė žemė, kodėl dreba žemė ir kodėl veržiasi ugnikalniai. Jie ir nukritusius meteorus tiria, bando sužinoti iš ko jie yra sudaryti; jie skrenda apie žemę. Menininkai nupiešia gražius paveikslus. Archeologai atradę gyvulių kaulius, mėgina sužinoti, kada jie gyveno ir kodėl jie išnyko.

Visa tai yra sudėta į muziejus.

Pakelė kryžius Piešė Darius.

štai takutis, štai vilkutis, o štai štai ir šulinėlis!

(Pilviškiai).

GDURUS STALIUS

Vieno kaimo salės grindys supuvo. Reikėjo įdėti naujas. Buvo paskelbtos varžytynės, kas pigiau darba atliks. Buvo nusiderėta iki 500 dolerių. Tačiau atsirado vienas vyras, kuris sutiko tą darbą atlikti už 250 dol. Visi kaimo vyrai nustebė, kaip jis gali taip pigiai padaryti.

Kai pradėjo darba, visi kaimo vyrai susirinko pažiūrėti. Vyras vis šaukia:

— Paduok man tą lentą!

— Pažiūrėsiu, ar tu moki tą lentą perplauti!

Pagaliau visi susirinkę vyrai visą darbą padarė, o pinigų pasiėmė gudrus stalius.

E Ž Y S

Mokytoja: — Jonai, pasakyk, kuri pušis turi aštriausius spyglius.

Jonas: — Ežys.

SKAICIUS

Susitiko du berniukai ir emė kalbėtis. Pirmas berniukas klausia antrąjį:

— Kas yra didesnis apvers-tas žemyn?

— Ką? — paklausė antrasis.

— Skaitlinė šeši, — paaiškino pirmasis berniukas.

MOKYKLOJE

Petras: — Šiandien klasėje mokytojas aprėk mane už tai, kad nežinojau kur yra didieji ežerai.

Paulius: — Kitą kartą atsimink, kur pasidėdi savo daiktus.

APGAVYSTĖ

1824 metų vasarą lu pensilvanikai niujorkiečiai: Lozier ir De Voe iškretė žiurų juoką savo draugams. Jie pasakė, kad gavo leidimą iš New Yorko metro apžiūrėti salą ir apsaugoti pietinę dalį nuo grimzdimo ir vandenį, nes ten yra daug aukštų ir sunkių pastatų. Tuoj ėmėsi darbo, sudarė kontraktus, išsiryšino medžiagą ir maistą. Per aštuonias savaites viskas buvo paruosta ir visiems buvo pasakyta nuvykti į siaurinę salc dalį, kad ten pradėtų darbą. Nustatytu laiku visi su sunkvežimiais, medžiaga susirinko ir laukė Lozier ir De Voe. Tada sužinojo, kad jie sveikatos sumetimais išvyko pailsėti. Ir taip viskas buvo padaryta dėl juoko, kuris brangiai kainavo.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Juodas katilas, pilnas varškės prikratytas. (Dangus ir žvaigždės). (Pandėlys).

Pilnas stogas langelių. Visi pro juos žiūri ir nieko nemato. (Dangus ir žvaigždės). (Varenė).

Vieną kartą mirsi, ne du. (Seredžius).

Seniau žmonės kregždę taip pamėgdžiodavo: "Akys kaip paltakis (siulė), akys kaip paltakis, uodega, kaip raapnykas (rimbas, botagas)". (Vilkaviškis).

Kaip vardas? — Rankovė. Kaip pavardė? — Išsimovė.